

FEJÉRVÁRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4.50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

TELEFON 202.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A jegyzési idő második szaka.

Az első felidőben sokan jegyeztek és nem egyszer millió összegeket, de nem jegyeztek még mindazok, akiknek a hadikölcsönben való részvétel módjukban áll. És nem hoztuk össze még olyan jegyzési eredményt, amely jegyzési képességüknek és készségüknek minden tekintetben megfelelt. A hátralevő több mint két hét jegyzési eredményen fordul meg, hogy ne csak a harctéren, de az anyagi erőfeszítés dolgában is méltóknak bizonyuljunk a nagy német nemzethez.

A Német-birodalom lakossága a három hadikölcsönre összesen 25 milliárd márkát jegyezt. Amikor pedig most márciusban negyedszer fordult a német kormány a birodalom polgáraihoz, Németország minden há fia nemes becsavágygallyal fogott össze, hogy a negyedik hadikölcsön eredménye méltó legyen az előzők páratlan sikeréhez. Németország a negyedik nemzeti kölcsönt 10 milliárdot meghaladó összeggel zárta le. Ez a hatalmas eredmény porölycsapás-ként sújtott le a kétséges és egyre halványuló reménykedés közt vergődő ellenségeinkre. Ami tőkeerőnk tudvalevően jóval kisebb, össze sem hasonlítható a németek roppant gazdagságával és így aránylagos mértéket alkalmazva, a mi három hadikölcsönünk 4-3 milliárdra rugó eredménye fényesen megállja a helyét. A nagy erőfeszítéssel kivívott erkölcsi és gazdasági presztizsünket a negyedik hadikölcsönnél csak úgy tudjuk megővni, ha lépést tartunk nagy szövetségeseinkkel és legalább elérni törekszünk mi is a harmadik hadikölcsönünk fényes eredményét.

Nemes becsavágyunk és lelkes szabizalmunk semmivel sem kisebb a németekénél és az erő teljes megfeszítésére való készség talán egyik népben sem lakozik olyan hatalmas mértékben, mint a ma-

gyarban. Csak ki kell tűznünk a nagy célt, csak nemes versenyre kell buzdítani a mi népünket a még rendelkezésre álló napok alatt és akkor az eddig elért és a jogosult várakozást meghaladó eredmény széles alapzatán felépíthetjük a nemzet negyedik gazdasági erőfeszítésének hatalmas, messze időkre szóló monumentumát.

Háború.

Verdun körüli harcok újra kinjultak. Az oly sokat vitatott 304-es magaslátot újra német sikerek koronázzák és Párisban megint az a pánikszerű hangulat kerekedett felül, amely február végén, a nagy német offenzíva megindulásakor megreszkettette a francia főváros lakosságát. Most már újra a pesszimisták kerekednek felül és a lakosság azokra a katonai szakírokra hallgat, akik a németek fokozatos előrehaladásának fontos és helyrehozhatatlan hatására mutatnak rá. A német támadások erejét fokozza az a körülmény, hogy Verdunon túl offenzívát indítottak az angol front ellen is.

Olasz harctér.
A görzi hídó egyes részei és a San Martino területe tegnap időnként élénk tűzrésségi tűz alatt állottak. Ennek a helységnek templomától nyugatra az ellenséges állás egy részét hatalmas aknarobbanás elpusztította, miközben az olaszok nagy veszteségeket szenvedtek.

A Monte San Michele északi lejtőjén csapataink elfoglalták az ellenség egy kis támaszpontját.

Repülőink a Chiopris melletti ellenséges táborra nagyszámú bombát dobtak.

A tiroli keleti arcvonalon több szakaszán és Rivánál élénkebb élénkebb ágyuharcra került a sor.

Portugál és német csapatok harca.
Lorenzo Marquezózból táviratozzák: A portugál expedíciós hadsereg német gyalogsággal találkozott, amelynek öt gépfegyvere volt. Harc támadt, amely hajnalhasadtától délelőtti 10 óráig tartott. A németek elvesztették gépfegyvereiket, egy fehér és négy benzintöltő halottat hagytak a csatatéren és visszavonultak. A portugálok részéről egy meghalt, négy megsebesült.

Levél ment a vitéz bolgárok cárjának.

Megirtuk, hogy Ferdinánd bolgár cár, akit Fejérvármegyéhez és Székesfehérvárhoz sok kedves emlék fűz, Alcsuton a főhercegi udvarban ugyszólván minden évben meg szokott fordulni. Székesfehérvárott pedig dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök a személyes ismerője, akinek a vitéz cár nagy tisztelője — ezer koronát küldött a Székesfehérvári vértés-vitéz szoborra, amelynek jövedelméből a mi özvegyeinket, árváinkat és rokkantjainkat fogják istápolni. A cár kitüntető figyelmét a szobor a következő levéllel köszönte meg:

Felséges Urunk!

A székesfehérvári vértés vitéz szoborbizottsága leghódolatteljesebb háláját és legalázatosabb köszönetét teszi Felséged magas színe elé, azért az igazán fejedelmi nagylelkűségért, hogy Felséged a mi jövedelmünk gyűjtésére és támogatására kegyeskedett méltatni.

Megdöbönt a mi magyar lelkünk annak tudatára, hogy magyar királyunknak hajdani huszártisztje, mostanában pedig győzedelmes szövetségstársa megemlékezett az ő egykori fegyvertársairól s a trón magasságából lebecsátkozva az emberszeretet és a felebaráti érzés színterére, segíteni sietett a marcona csatákban elhunyt magyar daliás vitézek éhező özvegyeinek, didergő árváinak és a magyar vitézi virtus megrokkant hőseinek.

Felséges Urunk! Azok a hősök, akik munkabíró kezűket, vagy akikben az árvák kenyérkereső apukat vagy dologtevő férjüket veszítették el, annak a szent, igazságos celnak a védelmében pusztultak el, amely szent, igazságos tétel szolgálatába szegődtek Felségednek is szikrázó szabályával és villámló fringival tusakodó vitéz leventéi. S a közös viaskodás, a közös győzelem felemelő tudatában is, milyen megnyugtató érzés: egy or-

szágokat tipró diadalmas armádia vitéző hadura, aki jobbajával az éles pengét suhítja, ime leszáll a harci dicsőség magasságából az inség, a nyomoruság, nélkülözés fakó talajára és a vitézség mellett irgalmas is óhajt lenni.

Felséges Urunk! Mélységes hódolattal és igazi csodálattal nézünk fel Felséged nemes, fejedelmi nagylelkűségére s szinte érezzük, hogy ha a vértés Vitéz érezni tudna, megdöbanna a lelke, amikor a bolgár cár ő felsége szegét érezi hideg testében, szinte érezzük, hogy ha a vértés vitéz beszélni tudna, áhitattal mondana ő is meleg köszönetet a sinlódó, a didergő a nélkülöző árvák, özvegyek és rokkantak nevében.

Nekünk pedig az emberi irgalmasság szerény munkásainak jöleső jutalom lesz a tudat, hogy a vértés vitéz hideg testébe a mi felséges Királyunk és Urunk szöge mellett ott diszlik, ott fénylik a felséges bolgár Cár arany szívének is megnyilvánulása: arany szöge.

Ez a szög szövötnöket von a szürke szoborra, ez a szög hálát fog ébresztetni a sok hadiárvában, özvegyben és rokkantban, e szög előtt és adományozója előtt hódolattal fog meghajolni minden érző magyar lélek.

A magyarok istene áldja Felségedet ezért az áldozatkész nagylelkűségért, a hadak istene, a csaták legfőbb irányadója vezesse Felségedet és csodásan vitéz hadseregét mielőbb győzelemre és diadalra.

Felséged lábai elé tesszük le meleg hálánkat, mély hódolatlunkat és alázatos tiszteletünket, melyet maradtunk Felséged alázatos hódoló és készséges szolgálói Székesfehérvár, 1916. évi május hó 5-én a szoborbizottság nevében: Szögyeny Marich Julia, védnök, h. elnök, dr. Prohászka Ottokár, megyéspüspök, védnök, gróf Széchenyi Viktor, Fejérvármegye és Székesfehérvár szab. kir. város főispánja, elnök, dr. Saára Gyula, Székesfehérvár szab. kir. város pol-

Az Apolló-színházban

Énekes-háborus mozaszkeccs
3 színpadi és 3 film jelenetben.

csütörtökön és pénteken, május 11 és 12-én: Szenzációs sikerű repríz!

A NAGY LESZÁMOLÁS.

Az Apolló-színházban

Főszereplők: Parlagi K. szubrett
primadonna, Pintér I. a Népszin-
ház r. művésze és Szentcs. János.

gármestere, *Lyka Döme* véd-
nök, *Szűcs Jenő*, Fejérvár-
megye alispánja, *Hübner Ká-
roly*, ügyvezető igazgató, *Vértés
József*, titkár, *Wertheim Pál*
bizottsági titkár.

Aváros közegészsége.

A tisztítóorvos jelentése
a közegészségről.

Bárha a születések száma április hónapban is jóval kisebb a halálozási számmal, mégis a város közegészségét elég kielégítőnek jellemezhetjük. Az erős időjárás a tüdőbetegeket igen megviselte s sok halálozást követett. A számarhurut is állandó, egyformán apad és szaporodik. Ezek voltak a hónap jellegzetes betegségei.

Született 50. (1000 lakos után 1,4 pro mill). Ebből törvényes fi 25, nő 20. Házasságon kívüli fi 2, nő 3. Ikerpár 1. Házasságra 14 pár lépett. Elhalt 80 (1000 lakos után 2,1 pro mill). Ezek közt fi 53, nő 27. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 8, nő 8. Házasságon kívüli fi 2, nő 1. A miniszter által megál-

lapított hősi halál 16 (beszámítva a mieink közé. A székesfehérvári polgári kórházaknak 15 halottja közül 5 volt idegen. A katonai kórházaknak 31 halottja volt (köztük 6 orosz és 4 szerb hadifogoly, nincsenek beszámítva). A halálozások a születéseket 30-al mulják fölül, de ha az 5 idegent leszámítjuk, ugy a népesség apadása 25 lesz.

Nevezetesebb halálokok: Veremkaszály 2, béhurut 2, difteritisz 1, kanyarós tüdőlob 1, számarhurut 2, vörheny 1 férfi (katona), 2 gyermek, vérhas 1, tüdőlob 8, (1 harcéri katona), gümőkór (tbc) 31, ebből 15 katona), 6 orosz, 3 szerb fogoly), guta 3, aggkór 17, más halálok 4 (3 katona egy szerb fogoly.) Öngyilkosság 1, harcéri sebesülés 1, véletlen 3.

Járványos betegségek.

Ragályos kórok állása: Hasi-tífusz maradt 2 fi, 1 gyermek. Szaporodott 1 férfi, 3 nő. Gyógyult 2 fi, 1 nő, 1 gyermek. Ápolásban maradt 1 fi, 2 nő. (az új férfi orosz fogoly, 2 nő faluról kórházba). Kanyaró maradt 14, szaporodott 32, összes 46. Gyógyult 33, meghalt 1 tüdőlobban, maradt 12. Vörheny maradt 7, szaporodott 8, összes 15. Gyógyult 7, elhalt 1 katona és 2 gyermek, ápolásban ma-

radt 2 nő, 2 gyermek. Bányahímlő 2, gyógyultak. Fültömirigylob 3. Difteritisz maradt 1, szaporodott 3, összes 4. Gyógyult 3, elhalt 1. Vérhas 2, gyógyult 1, elhalt 1. (Javitóintézet).

A vegyvizsgáló állomás.

A városi vegyvizsgáló állomás vezetője dr. Tunner Károly tanár jelenti, hogy a következő mezőgazdasági cikkek kerültek hivatalos vizsgálat alá. 37 tej, közte 12 nem felelt meg a törvényszabta követelményeknek, 32, 4%-al tejfel, amely jó volt. A vízvezetési víz összetételének állandóságát eber, figyelemmel kísérte s azt változatlanul jónak találta. Ugyan ilyen jó eredményt mutatnak a bakteriológiai vizsgálatok is.

A Vöröskereszt.

A vöröskereszt egyesület vasuti üditő állomása jelenti, hogy április hónapban vasuton érkezett 17871 sebesült és beteg, itt maradt 991, tovább ment 16881, az itteni kórházakból elment 2981 fűsített kapott 20854, új kötetést 103, gyógyszer 303. Egyéb szerelvényt (bot, mankó stb.) 15.

Az intézmény fennállása óta 1914 évi augusztus 3, a vasuton érkezett sebesült és beteg 242, 917, itt maradt 57, 506, tovább ment 185,411. Az itteni

kórházakból vasuton elment 48,579. Frissítőt kapott 262,560. Új kötetést 4103, gyógyszert 4320 egyéb szerelvényt 2038.

Fejérvármegye állat-egészségügye.

Az állategészségügy, különösen az állatorvosi hiány miatt, de meg a nagyobb forgalom s kedvezőtlen nedves időjárás miatt a múlt év folyamán igen kedvezőtlen volt a mennyiben meg volt támadva szörványosan és járványosan fellépett ragadós állati betegségekkel.

A hivatalból kimutatóndó ragadós állati betegségek közül a lép-fene 12 községben fordult elő. Leginkább mocsaras, nedves, talajvisz legelőkön s réteken legeltetett szarvasmarhák között lépett fel 37 darab szarvasmarha elhullással.

A veszettség 30 községben fordult elő. A betegségeknek így tömeges számban való előfordulása arra vezethető vissza, hogy az etulajdonosok nagy része hadbavonult s ezeknek ebei gazdátlanok maradtak s kóborlásra készítettek.

Ragadós száj- és körömfájás 28 községben fordult elő. Megbetegedett 5198 drb. szarvasmarha és 926 drb. sertés közül elhullott 47 drb. szarvasmarha és 49 drb. sertés.

TÁRCA.

Jettike

Most járok én az utcán és keresek valamit. Egy bizonyos novellát kellene így megtalálnom; itt valahol a levegőben, egy leánykában, ki szembejön vagy máshol valamerre. De vajjon meg lehet-e csipni így egy novellát? ...

Ekkor megszólított valaki hátulról. Megfordulok. Ez Vilma asszony, a ki írónő. Köszönök.

— Hová, háová, kedves Sallai! Talán ugyanazt teszi, a mit én: keresi az alakjait legujabb regényébe?

Most tagadni kell. Nem, nem. En most csöndes hivatalnok vagyok, ki délutáni sétáját mörzolja le, szemelőtt tartva a szanitás egészségügyi szabályait.

Erre ő felbiggyeszti az ajkait. Azt hiszem magam is, hogy prózai voltam, de tehelek-e más Vilma asszonnyal szemben, aki írónő?

Igy lépegettünk egymás mellett. O keresi alakjait legujabb regényébe. Istenem, csak ne találná

meg soha az alakjait! ... En egy kronométer pontosságával őrlöm le délutáni sétámat. Ekkor az iradalomról kezd beszélni.

En szeretnék futni, futni félre dobva a világ minden egészségügyi szabályait. De most teültet magam mellé egy padra ...

1.

— Nevezzen ki, kedgyed, nekem igen udvariatlan fogalmaim vannak az írónőkről. Egy időben úgy gondolkoztam, hogy nem érdemes fölük tudomást venni, csak hadd gágogjanak az olimpusi ludak, majd az eszükre térnek, ha a világ a szemükbe kagag. S nem számítottam arra, hogy a világot minden vaskőnél erősebben kötik meg bizonyos sablonok, ostoba formások. De nem halálos véteke-írónőket nevelni? ...

Georges Sandtól Szeghalmi Izabelláig egy pitykét nem adnék az írásaikért. Oly ostobák, annyira visszaélnék azzal a véletlenséggel, hogy ők nőnek születnek, hogy az ember haját tépi dühében.

Beismerem, hogy mindez cseppet sem volt csinosan elmondva, de édes Istenem, egyszer ki kell

rúkolni az igazsággal. Tudom, hogy kikapok érte, de behunyt szemmel állok az ágyu elé, csak-hogy a felkemen könnyűtöltem. Hiszen a nélkül is lehet szellemes egy nő, ha nem tömi a szerkesztőségek papirkosarait. Így szóltam én e körülírt mondatokban, jobb kezemmel, ahol a kis ujjamon csinos gyűrű ragyog, könnyedén gesztikulálva. Vilma asszony ekkor már felőrája érkezett az iradalomról s az ő szellemes oldalairól és egy bizonyos rossz veusról, mit felolvasott.

Majd belebetegedtem. E rossz vers volt az oka, hogy így kaptattam belőlem mindaz, amit már régen forgattam a fejemben, ha itt-ott a balvégzet írónőkkel hozott össze. (Egyszer-déli tiz órától délutáni egy óráig csevegtek nekem, egy öregebb és egy fiatalabb írónő; körülbelül Görögországban vagy Velencében jártunk ekkor, midőn én szerényen megjegyeztem: „Hölgyeim, talán ebédet is kellene főzni? ... Hallom, hogy ők másnap viótriáll kerestek a szerkesztőségben.)

Vilma asszony idegesen rázta meg ridiküljét, hol, hasonlóan a halál angyalához, félelmes hangokat adott egy boglya papiros. Aztán hidegvérrel nézett a szemem közé:

— Maga a szemtelen, Sallai! Ekkor én köszöntem. Már meg volt a novella, novella egy szerény számár leányról.

II.

Jetti írónőnek volt a leánya. Az édes mamája összeírott egy csomó regényt; akadt egy képes lap, amelyik feladatult tüzte ki a magyar közönség elbutítását, így tárt karokkal fogadták az ingyen-regényeket az édes mamától. Így Jetti tanítónő lett Torkón. Ekként indul meg valahogyan a Jetti regénye.

Mikor kinevezték, temérdek könnyek között vett bucsut az édesanyjától. A mama megjegyezte, hogy ebből az alkalomból ír egy új regényt, Jettike pedig egy szép költeménybe foglalja e szomorú pillanatokat. A vonat vitte Jettikét virágos réteken, zöld mezők felett, a kerekek közönyösen katogtak, az utasok álmosan nézgették egymást s Istenem senki, de senki sem sejtette, hogy valaki, egy csinos barna leányka kihagyott ceruzával hajlik egy fehé papirosra felé egy másodostályú kupé sarkában és kusza vonásokkal ír egy „Bucus“ című verset ...

(Vége köv.)

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különlőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők-ből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLOSÓ

szabott árak.

Az Urániában

Még soha nem látott
mutatványokkal.

május hó 12 és 13-án, PÉNTEKEN és SZOMBATON:

Az Urániában

Bővebbet a falragaszok.

Nagy Junzionista esték.

Takonykór 8 községben volt. Sertésorbánc: 4 községben állapított meg 255 drb. megbetegedéssel s 209 drb. elhullással.

Sertésvész és sertéspestis 37 községben lépett fel. Megbetegedett: 5270 drb. sertés közül elhullott 2937 drb. s leöltetett 71 drb. sertés. A betegség terjedését megakadályozandó egyrészt — másrészt próbagyógyítási célból Hutyra-Kövess-téle anyaggal ojtások igen kiterjedten s elég jó eredménnyel fogantatottak.

Egyéb betegségek: A hivatalból kimutatható — ragadós állati betegségeken kívül a májmétegykór, influenza, gümőkór, sertések rühkórja, szőrféregkór, sugárgomba betegség fordult elő nagyobb mérvben. Bajnos azonban, pontos adatok még megkülönböztetőleg sem állnak rendelkezésre, miután az állatorvosok távol voltak.

HIREK.

Háborustémák.

Egy hete mult, hogy az új időszámítás életbe lépett s így egy hét tapasztalatait gyűjtethjük csokorba, midőn beszámolunk különböző helyeken tett látogatásainkról, ahol következőképp nyilatkoztak az új időbeosztásról:

Szerelmes menyasszony: Hála Istennek! Egy órával hamarabb leszek a felesége.

Vén leány: Istenem, hát kellett ez nekem! Még egy órával lettem vénebb.

Egy peches Donzsuan: Az anyával végre ma délutáni 6 órára találkát adott, lekéstem, elfelejtetem az órámat előbbre igazítani.

Rossz fizető: szépen fogok én egy órával hamarabb fizetni.

Egy szegényember: Engem csak egy óra érdekel, sajnos, a zálogházban van.

Egy kakas: Igazán zavarban vagyok, most nem tudom, hánykor kukorékoljak.

A városháza órája: Engem hiába igazítanak előre, csak úgy járok, ahogy nekem tetszik.

Patikus: Nekem mindegy. Ugy is „óránként egy evőkanál.”

Egy gavallér: Becsületszóval fogadtam, hogy holnap déli 12 órakor fizetek. Nohát igazság szerint akkor még csak 11 óra lesz: 12 órakor meg már hivatalosan 1 óra. Tehát nem fizetek, nem lövöm föbe magam és dicséltelmén maradok.

Egy órás: Nekem jól jön; mindenképp babrálni fogja az óráját, sokan elrontják és nálam fogják megreperáltatni.

Városi hivatalnok: Hogy déli 11 órakor 12 óra legyen, abba belemelegyek, de hogy reggel 7 órakor 8 óra legyen, abba nem!

Egy vő: Jaj, az anyósom 10 órára jelentette be magát, csak az kell, hogy már 9-kor itt legyen.

Egy utolsó óráját élő: Azt sem hittem volna, hogy 11 óra helyett 12 órakor halok meg.

A magam véleménye: Valószínűleg ez lett volna életem legboldogabb órája, és megfosztottak tőle.

— Sréter ezredes kitüntetése.

A király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül Szandai Sréter István ezredesnek, a 17. honvédelmi gyalogezred volt parancsnokának, a hadiékítményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet adományozta.

— Katonai kitüntetések. Márkusfalvi Sipos Gyula alezredes, a 17. honvédelmi gyalogezrednek parancsnokát ezredesnek nevezték ki. Hasonlóképpen ezredessé lépett elő Keneszy Gyula huszárezredes. Dr. Réti Ede 17. honvédelmi gyalogezredbeli címzetes törzsorvost törzsorvossá léptették elő.

— Vöröskeresztes kitüntetések átadása. Székesfehérvár kitüntetett vöröskeresztes hölgyeinek vasárnap fél 11 órakor fogják átadni a kitüntetéseket ünnepség keretében a Magyar király szálloda nagytermében. Az átadási aktust gróf Széchenyi Viktor főispán végzi.

— Unnepély a vértés vitéznél. Vasárnap 12 órakor ismét ünnepele lesz a vértés vitéz szobornál.

— Ez alkalommal varik Ferdinánd bolgár cár, Izabella, Klotild és Erzsébet főhercegnők szegelt a szoborba. Az ünnepi beszédet gróf Széchenyi Viktor főispán tartja. A 35. gyalogezred zenekara pedig hangversenyt rendez.

— Dr. Prohászka Ottokár hadiárva házra újabb a következő adományok érkeztek: Vértésdobozon, ebben a kis községben, Saly Miklós ágilis jegyző buzgólkodásából 31-94 korona gyűlt egybe. Schmidt Félix, a helybeli szent Ferenciek házfőnöke utján egy magát megnevezni nem akaró iparos polgártársunk boldog házassága 25 éves évfordulójára alkalmából 50 koronát adományozott. (Itt említjük meg, hogy az illető ugyancsak 50 koronát a Vöröskereszt javára küldött, amelyet átutaltunk a Fejérmegyei Takarékpénztárba.) Világcsy Jenő 10 koronát adományozott a hadiárva házra.

— Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél. Fejérmegyei közgazgatási bizottsága kedden délelőtt tartotta ülését gróf Széchenyi Viktor elnöklété alatt a vármegyeházán. A bizottság felir a miniszterhez, hogy a közsésválasztás örültekét ingyen kezeljék. Az árvaszék 230000 koronát fog jegyezni, a negyedik hadikölcsönre. A pénzügyigazgató

jelentése szerint 2966295 korona volt a kincstár követelése, amelyből 1118601 korvna folyt be, a követelés 1787903 korona. A vármegye tisztifőorvosának jelentése szerint a közegészség kielégítőnek mondható, részletes jelentését legközelebb hozzuk. A királyi tanfelügyelőség szerint a községekben az évszázó vizsgálatok megkezdődtek a gazdasági munkákra való tekintettel.

— A bakkancs. Rigó Mihály, pusztavámi lakos meglátogatta Budapest katonafiát, tőle bucsuzás-kor egy pár teljesen új bakkancsot kapott ajándékkul. Minthogy most a lábbeli nagy értéket képvisel, az öreg örömmel fogadta el az ajándékot. Mikor aztán hazautaztában a móri vasúti állomástól gyalogszerrrel igyekezett Pusztavámra, baktatása közben kedvet kapott megnézni a bakkancsot. Csakhogy szerencsétlenségére ez a gondolata ép akortámadt, amikor a móri csendőrlaktanya elé ért. Itt megállott, kivette a tarisznyájából a bakkancsokat és gyönyörködött bennük. De örömeök csakhamar véget vetett Tóth csendőrfőrmester, aki az ablakon kinézve, árgus szemével nemcsak az örvendező Rigót, hanem a bakkancs talpán a kincstári bélyeget is meglátta. Most azután következett az öreg igazolása és a bakkancs elkobozása. Végezetül pedig eljárás indult még a két Rigó ellen.

— Értesítés. F. hó 14-én (vasárnap) reggel 8 órakor a maroshegyi kápolnában szent mise lesz.

— Jótékonyok háziünnep. Kedves kis ünnepe rendeztek Wiener Ancol, Lános Gizi, Steiner Mancsi, Fodor Juci, Márton Klári, Sátor Erzsébet, Jeger Ilka, Huszár Ilona felsőbbtanítványoknál. Vendétek. A szenté Wiener Ignác né lakása. Előadtak két kis szindarabot s a zongoraszámb, prólóg és záróbeszéd sem hiányzott. Az ismerősök zsufolóság meglökték a nézőtört. A szép erkölcsi sikert anyagi is kísérte, amennyiben a kis leánykák lelkes örömmel juttatták a 40 K. jövedelmet Lityán Viktorja utján a Hadsegélyzőnek, a hadiözvegyek és árvák javára. A kislányok nemes cselekedete nemcsak dicséretre, hanem követésre is a legmáltóbb.

— Libatolvaj. Pajor Istvánná falubattyáni lakosnak 4 drb. libája elveszett. Tegnap értesítették, hogy a libák Horváth Istvánná falubattyáni lakosnál vannak. Pajorné elment Horvátnéhoz s kérte tőle a libákat ez azonban tagadta, hogy nála volnának s azt állította, hogy a libákat, — melyeket Pajorné magának mondott, — Polgárdin vette; Pajorné hazament, hogy elhoz egyet az otthonlevőkből, hogy a jellemet összehasonlítsa, de mire visszament a libáknak a fejét levagdalta Horvátné, sőt hogy bűnt még jobban takarja a saját három libájának fejét is levágta, azt mondván, hogy a kutya harapta le a hét liba fejét. A csendőrség előtt Horvátné beismerte a lopást.

— Közbiztonság Fejérmegyében. Az elmúlt év közbiztonsági statisztikája Fejérmegyéről a következőképpen szól: hatóságok és hatósági közegek elleni erőszak 7, alkotmány, törvény, hatóságok s hatósági közegek elleni igazság 2, magánosok elleni erőszak 7, vallás és annak szabad gyakorlata elleni büntett és vétség 11, pénzhamisítás 1, hamis tanulás és hamis eskü 2, hamis vád 1, szemérem elleni büntettek és vétségek 4, rágalmazás és becsületsértés 57, ember élete elleni büntettek és vétségek 35, testi sértés 420, közegészség elleni büntettek és vétségek 2, magánlak megsértése magánszemély által 34, lopás 681, rablás és zsarolás 27, sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés 43, jogtalan elcsajátítás 92, orgazdaság és bűnpártolás 106, csalás 46, okirathamisítás 4, más vagyonának megrongálása 83, gyújtogatás és tüzokozás 89, vízáradás okozása 8, vaspályák, hajók, táviradók megrongálása 7, hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek 8, egyéb törvényekbe ütköző büntettek és vétségek 72, kir. járásbíró hatáskörébe utalt kihágások 196, közigazgatási hatóság hatáskörébe utalt kihágások 3333.

Kedden és szerdán,
május 9 és 10-én:

Sudermann Hermann

Világhírű regénye után

az Union-filmgyár nagy-szerű alkotása!

A RÓKAUT.

Dráma, Napoleon idejéből
5 felvonásban.

Írta és átdolgozta:

SUDERMANN HERMANN.

Rendezte: **MAX MARK.**

A kinematográfia művészi értékét és jelentőségét igazolja, hogy olyan nagy író, mint Sudermann Hermann, szintén a mozielőállításba állott és a legkiválóbb s most nagyon aktuális művet a mozi számára átdolgozta.

Előadások naponta fél 7 és 9-kor.

Rendes helyárak.

Jegyek előre válthatók Krausz Veronánál.

Fűzőim, melyek pontos méretek

Kalap-ujdonságok naponta érkeznek.

alapján vannak elkészítve a legolcsóbb ártól a legfinomabb minőségig vannak raktáron.

Radó

női divat különlegességek üzlete,
Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

— A járványkórház építésének ügye. Hosszu évek óta vajdó kérdés a járványkórház építésének ügye, amely a hétfőn tartott bizottsági ülésen ismét komoly formában felvetődött. Az értekezleten jelen volt dr. Fay közegészségügyi főfelügyelő és Jendrassik-jépitész a miniszterium részéről. A kórház építésének ügye a következő formában merült fel: A város a járványkórházra levő pénzét átadná a Szent György kórháznak, s ennek háta mögött építenék fel az új, modern járványkórházat és a vérbeteg pavilonjait. Hasonlóképpen a Lujzanaszatoriumot is kibővítenék. A kórház mögötti telek magántulajdon, amelyet a város kisajátítana, hogy aránytalan ár ne kórhesse nek érte. Hogy a terv ezen formában valósul-e meg, még nem tudható. Valószínűleg még megvitatásokról kell megelőznie, amire valóra válik.

Rendelet a háborús emléktárgyakról. A háború tartama alatt nagyon sokan egész gyűjteményeket szereztek be maguknak a háborús emléktárgyakból. Nem egy csaiadnál valóságos kis-muzeum díszleg valamelyik szobában. Az ilyen emléktárgyak közt nem egy van, amely jelentékeny értéket képvisel. Eddig is korlátozva volt a hadiemléktárgyaknak a megszerzése, azonban nem volt meghatározva, hogy tulajdonképpen ki és milyen tárgyakat tarthat meg, vagy szerzhethet meg magának. Most azonban a kormány rendeletet adott ki, amelyben kimondja, hogy a hadiemléktárgyak közül csakis azokat tarthatják meg a katonák, amelyek felettes hatóságuk irásában megenged. A katonák is csak olyan tárgyakat adhatnak el idegeneknek, amelyeknek megtartását irásában tudják igazolni. Aki más módon szerzik meg valamilyen hadiemléktárgyat, az a hadügyminisztertől tartoznak engedélyt kérni rá, hogy meg is tarthatja magának a megszerzett dolgokat. Ha valaki a miniszteri engedély ellen vélt, nemcsak elkobozzák tőle az emléktárgyat, de szigorúan meg is lesz büntetve.

Vidéki rizs. Mint ismeretes, a rizs árát országosan megmaximumálták. A legtöbb vidéki város azonban saját hatáskörében állapította meg a legmagasabb árat, hogy elejét vegye a rizszorsó el-fajulásának. De még így is nagyon magas árakat fizetnek egyes helyeken a kifogyófélben levő rizsért. A rekordot mindenesetre Újvidék tartja, ahol 8 korona egy kiló rizs ára. Nagyváradon 4-8 koronáért árúsítják a rizst, Budapesten 2-20 koronáért. Ebben nálunk is csak főváros van.

Lövedékek statisztikája. Az előbbi háborúk statisztikája bebizonyította, hogy minden halottra és sebesültre annyi súlyú lövedék esett, amennyit 6 maga nyom. A mostani hyboruban sem igen leszen más-kép. Amerika az ententenek 7000 tonna gránátot és tölényt szállított és tehát körülbelül 100000 halottra és sebesültet jelent. A tapasztalatok szerint ezek 30 százaléka halott, a többiek kétödöde nehéz, háromödöde pedig könnyű sebesült. Végeredményében ez 30000 halottra és 30000 rokkanat jelent. Talán mondanunk sem kell, hogy ez utóbbi 60000 között azért nem kell egyetlen angolnak sem lenni. Lehetnek akár valamennyien indusok szerzesenek, pápuák, egyáltalában mindenféle színű, orru, szemű arcu emberek lehetnek. Mert a golyó hiszen tetszik tudni, nem tudja, ki-nek az agyvelején szalad keresztül.

Kofák balesete. Súlyosabb természetű baleset ért tízenyolc-csákvári kofát, akik omnibuszon a bicskei vasútállomásra igyekeztek, hogy a községben összeszedett to-jás és tejféléket a fővárosba szállítsák. Az omnibus valósággal kis vagon tartalmazott. Nagy véka to-jásokkal és tejtermékekkel volt tele-terakva. Mikor az omnibusz Fel-csut melletti völgyben ment, belefordult az árokba s teljesen össze-tört. Természetesen az élelmicik-kek is tönkrementek. Fizesak Ist-vánné kezét törte, Szikosz Dániel kocsisnak a karja ficamodott ki; a többiek pedig kisebb-nagyobb zuzódásokat szenvedtek.

Katonatemetés. Bradák Pál gyalogos tordacsi lakos vesegyulla-dása következtében elhunyt. Teme-tése május hó 10-én d. u. 2 óra-kor lesz a Csapatkórház halottas-házából.

Egy anekdota, a mivel a nemrég elhunyt Eötvös Károly ügyvédi boszorkányos ötleteit jel-lemzik: „Egyszer egy jó család-ból való fiatalember állított be hozzá és azzal kezdte, hogy nyomban föfelővi magát, mert a bankból, ahol bizalmi állást telt be, ötvenezer koronát sikkasztott s a pánzt mind elkártyázta és löve-nyen elvesztette.

— Baj, baj — mondta Eötvös, — de azért egy ilyen fiatalember ne löjje agyon magát. Majd segí-tünk a dolgon. Mondja csak öcsém, tudna-e még ötvenezer ko-ronát hozni ide onnan, ahonnan az első ötvenezret elvitte.

— Igenis tudnék.

— Hát holnapra legyen itt a pénz.

Másnap a fiatalember beállított Eötvös Károlyhoz az ötvenezer ko-ronával.

Ekkor Eötvös Károly telefonon felhívta a bank igazgatót.

— Micsoda hitvány igazgatás van a maga bankjában. Hogyan bízza rá a közönség pénzét, amikor ott minden fáradság nélkül lehet sikkasztani százezer koronát: és még csak észre se veszik. Ve-gyék tudomásul, hogy egy fiatal-ember ott százezer koronát sik-kasztatott, bűnét azóta megbánta, elmondta nekem és én rábírtam a családot, hogy ötvenezer koronát fizessen vissza, ha bank a többit elen-gedi és a fiut nem üldözi. Végre megér a banknak is ötvenezer koronát, ha az eset titokban marad.

A bank nagy örömmel elfogadta az egyezséget, Eötvös átadta az ötvenezer koronát. Amikor az ifju ember boldogan hálálkodott, Eöt-vös így szólt.

— Látja öcsém, jól tette, hogy hozzáam jött, mert ha más ügyvéd-hez ment volna, még csakugyan a családjának került volna pénzébe az eltussolás.

— Ujitas a női reform-fűzők te-rén; gyári lerakatot sikerült szerez-nem oly higienikus „Rádium” re-form-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyták, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmet jár-rást és szabad mozgást biztosíta-nak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli eláru-sítás egész megyére Vermes Frigyes-nél. Blous-ujdonások állandó rak-tára.

Köhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult háziszser a dr. STÖRK-féle komprimált mell-pasztila. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Ko-rona”-gyógyszertárában, Székes-fehérvár, Városházán.

Dr. ERDÉLYI GYULA ügy-véd irodáját Kossuth-utca 6. sz. a. I. emelet megnyitotta.

— **Értesitem** a nagyérdemű kö-zönséget, hogy ez ideig Széchenyi-utca 15. sz. a. volt tűzfia és kö-szén üzletem SIMOR-UTCA 35. sz. alá helyeztem át. Raktáram to-vábbra is a déli vasuti pályaudva-ron van, a szives megrendeléseket Simor-u. 35. sz. alatti irodámba kérem. Telefon 2-77, Mely tisz-telettel Stárk Samu.

Az Apolló mozgósínház hírei.

A rökaut, Sudermann Hermann világhírű regénye nyomán készült nagyszerű filmalkotás, mint előre látható volt, nálunk is megérdemelt nagy sikert aratott. Az Apolló szin-ház tágas-nézőtere egészen megtelt közönséggel, mely mindvégig leg-nagyobb érdeklődéssel kísérte a pompás darab hatásos jeleneteit. A lázongó nép tömegjelenetei, a felgyújtott kastély pusztulása külö-násan nagy hatást gyakorolt a kö-zönségre. A főszereplők a német szinpadok legkiválóbb művészei. A remek filmdráma még szerdán is látható.

Az Uránia mozgósínház hírei.

— **Cirkusz királyné.** A szép té-májú drámák egyike kerül ma és holnap az Urániában bemutatásra a „Cirkász királyné” a nálunk is ismert óriási amerikai Barnum cir-cusz artístái csodás mutatványaival össze kombinált gyönyörű dráma meg egy kötéltáncosné tragédiáját, ki főuri férjének érvényesülésénél utban volt és férjét annyira szerete-te, hogy csupa szerelemből férjét elhagyta csak — azért, hogy férje karrierjének útjában ne legyen. Nyo-morba jutva mint artista nő járja végig a nagyvárosok cirkuszait, hol esodlatos művészetével bámu-latba ejti a közönséget. Számos amerikai szenzáció. Nagyszabású pótműsor és legújabb harctéri ak-tualitások egészítik ki a remek előadást. Előadások kezdete 7 és 9 óraker.

Értesítő.

Alulírottak van szerencsénk érte-síteni a n. é. közönséget, hogy kö-zös elhatározással folyó évi május hó 14-től, további intézkedésig az országos vásárok kivételével, üzle-tainket minden vásárnap zárva tar-juk. Árut senkinek ki nem adunk, sem ki nem adatunk. Üzleteink aj-tajait és kirakatait pedig teljesen lezártuk. Kérjük a n. é. közönséget, hogy bevásárlásaikat lehetőleg úgy in-tézzék, hogy ezen lezárási napok szükségleteikben ne akadályozzák. Székesfehérvár, 1916. május 8.

Tisztelettel
Schlammadinger Antal és Fia,
Schlammadinger Gyula,
Krón Ignác,
Grósz Bernát,
Fodor Jenő,
Klein Márkus Fiai,
Langermann Vilmos.

Hatósági hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. vá-ros a tulajdonát képező árkok és utak mentén levő fütermést folyó évi május hó 14-én délelőtt 9 óraker a városház nagytermében megtartandó

nyilvános árverésen azonnali készpénzfizetés mellett folyó évre bérbeadja.

Székesfehérvárott, 1916. évi május hó 8-án.

Námessy János,
tanácsos.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy háromszobás lakás furdó. szobával és mellékhelyiségekkel aug. 1-re kiadó József-utca 3. sz.

Postafőkocsis 54 éves, egy gazda-asszonyt keres kinek hafizetése 110 korona. Található a főpósta udvarában.

Háztartás vezetésére ajánlja na-pát — miután háztartását beszünt-tette — helyben katonaszkodó, vi-déki r. kath. tisztviselő. Válaszok „Szerény díjazás” jellegre a kiadó-hivatalba kéretnek.

Takarmányrepa nagyobbmennyi-ségű eladó Alsókirálysor 19. sz. a.

Gyerekkocsik legolcsóbbtól a leg-finomabbig Gerendai Gyula vászon, fehérenmü, gyermek-kelengye üzle-tében kaphatók, Székesfehérvár, Kos-suth-u. 4.

Szabás, varrás és mintarajzolás-ban alapos oktatás nyerhető, Ur-bán Margit tanítetzetében, Vbl. Miklós-utca 14.

A Stapmay-felé imák és enekék kaphatók Horváthné és Rónainé papirkereskedésében 50- és 70 filléres árban.

Bosendorfer-zongora eladó. Cim a kiadóban.

Fejös-salata, sóska, nürnbergi édes toma, krizántintó és paradicsom-palánta kapható Széchenyi-u. 26. sz. a.

ELSŐRENDÜ MOHARMAG

kapható jutányos árban

Strausz Testvéreknel

Vörösmarty-tér 6.

URANIA SZÍNHÁZ

POLOVON-SZELÉNYI-UTCA

Telefon 233. — Tefon 233.

Szerdán és csütörtökön, május hó 10 és 11-én t

Cirkusz királyné

E kiváló film az amerikai „Barnum” cirkuszban játszó-dott és szebbnél-szebb és meglepő cirkusz mutatvá-nyokat látjuk.

Nagyszabású pótműsor. 2. előadás. 7 és 9 óraker.

Rendes helyárak.